

võrdlemisi väikesed, mis oleneb järvede esinemisest jõestikkudes, kuid siiski on kevadised uhtalad siin ja seal suured, sest orulammid on, nagu nägime, jaolt madalad ja laiad. Suuremais orgudes — Verioja orus ja teistes — moodustub lume sulamise ajal järve- taolisi veevälju.

Põhjavesi — suuremalt jaolt kõva, lubjane — tuleb kaevudes nähtavale keskmiselt 6.5—11 m sügavuses (Roela Suurmetsa loodeserval on vastav arv 38 m, mis kihelkonna piirides kõige suurem). Allikaist on tähtsamad juba nimetatud suured Kassinurme allikad Kassinurme voore jalal ning Linnamäe alt ilmuv Külmallikas ja Sepamäe jalal asuvad. Kassinurme allikaist voolab üks, Pikahärma allikas, seevõrra tugevasti, et siia aasta 40 eest ehitati pais ja kavatseti kangavanutamiskoda asutada.

Taimkate. Üldjoontes võetud on Palamuse voored ja teised savise moreeni-pinnakihi kõrgendikud põldude (peaasjalikult vilja-, ristikeina- ja kartulipõldude) all, kuna madalamad ja osalt soised alad kõrgendikkude jala ning järvede või pärissoode ja rabade vahel on luht-, põõsastik- ja kõige pealt metstaimestutega kaetud. Vallseljakud ja mõhnad, mille aines vähem viljakas, on suurelt osalt metsa päralt. Laiemaid metsa-alasid on Kassinurme külast ja mõisast lääne pool (2.5 km pikk, 1 km lai Kassinurme mets), Pikkjärve voore ja kihelkonna edelapiiri vahel (2.5 km pikk, 1.5 km lai Visusti mets), Kaarepere voore ümbruses (üle 4 km pikk ja 1 km lai Kaarepere laas), Prossa järvest ida ja kagu pool (2.7 km pikk ja pea 1 km lai Luua mets) ning Roela mõisast edela pool (Suurmets, millest osa Maarja-Magdalenas ja mille Palamuse päralt olev osa on üle 2.5 km pikk ja 1.5 km lai). Peale Nava mäel kasvava, palju vähema Kaarepere metsa on Roela Suurmets ainuke, mis kasvab kõrgemal moreeni-aluspõhjal.

Jaolt on need metsad kasutusmetsad, jaolt (Luua mets, Kaarepere laane lõunapoolik, osa Roela Suurmetsast) külvatud või istutatud. Kasutusmetsad on enamasti segametsad, kus siin ja seal, peale harilikkude puuliikide, ka saared, jalakad ja tammed kasvavad, kultuurimetsades esinevad niiskemal aluspõhjal kuusistud (Kaarepere laanes, Luua metsa põhjapoolses ning Põdra künnist ümbritsevas lõunapoolses osas), kuivemal männistud (Nava nõmmel, Suurmetsas ja mujal). Luua metsa keskosas on saari ja tammi, mõisate puiestikes ja teede äärtel veel pärni, vahtraid ja mitmesuguseid teisi puid ja põõsaid. Luual, kus neid on iseäranis palju, kasvab muu seas saksa pähklipuid (*Juglans cinerea* L.), pöökpuud (*Fagus sylvatica* L.), lehtmände ehk „laaritsaid“ (*Larix europaea* DC.), ameerika kuuski ja siberi mände ehk „seedripuid“ (*Pinus cembra* L. ja *P. strobus* L.). Sarapuid on suuremal arvul Kaarepere metsas Nava mäel ja Kassinurme mägedes. Hiljuti oli neid ka Roela Suurmetsas ja Linnamäel, kuid sealt raiuti nad maha hagudeks. Lodjapuid on rohkem Roela Suurmetsas. Kadakad on enamasti madalad; üks umbes 5.5 m kõrge, sirge tüve ja võrdlemisi laia käävvõraga, kasvab Roela-Palamuse kirikutee ääres, Kallivere küla Kooli talu maal. — Põliseid puid metsades enam ei leidu.